

Afgeleverd door: Oudezande X - #602602 - Driemaandelijkse tijdschrift - Verantwoordelijke uitgever: Filip Cassament - Bld. des Canadiëns 118 - B-7711 Dettignies

DIMENSION

VAKTIJDSCHRIFT VOOR ARCHITECTEN & CONSULTANTS JAARGANG 15 JAN-FEB-MAA 2021 - N59

Delmulle Delmulle Architecten

Project in de kijker
HQ DPG MEDIA

Portfolio
Declerck-Daels Architecten
VLAMINCK VAN WETTER architecten

NAV ::
de vlaamse architectenorganisatie

Sculpturale mediators zet ontwikkeling stationsbuurt op de rails

Wie vandaag met de trein de Koekenstad binnenrijdt, wordt tussen de stations Antwerpen-Berchem en Antwerpen-Centraal opgewacht door een nieuwe architecturale landmark. Met zijn sculpturale karakter, aangezet door een driedelige volumetrie, gebogen gevels en een verticale ritmiek van glas en wit architectonisch beton, geeft het nieuwe hoofdkantoor van internationaal mediabedrijf DPG Media een krachtvolle impuls aan de achterzijde van het hoofdstation.

DOOR ELISE NOYEZ

Het Kievitplein aan de achterzijde van internationale hub Antwerpen-Centraal is al verschillende decennia het toneel van bouwwoede en stadsontwikkeling. Sinds de vernieuwingswerken aan het station begin jaren 2000, waarbij de achterzijde een volwaardige in- en uitgang kreeg, rezen er inmiddels al diverse torens op, waarin onder meer een hotel en kantoren van Nokia en de Vlaamse Gemeenschap gehuisvest zijn. Ook een nieuwe woonwijk is in de omliggende straten in ontwikkeling.

Toch schreven Stad Antwerpen en AG Vespa begin 2016 een nieuwe wedstrijd uit voor de verdere ontwikkeling van de buurt, ditmaal met een uitgesproken architecturale ambitie. De Persgroep Publishing, toen in volle internationale groei en stilaan klaar om te vervellen tot DPG Media, was op dat moment op zoek naar een locatie met goede bereikbaarheid voor zijn nieuwe hoofdkantoor en besloot om samen met Binst Architects, het Antwerpse architectenbureau ingeschakeld voor het ontwerp van het zogeheten *headquarters* of HQ, op de wedstrijdvrage in te tekenen.

Vervolgens ging het snel. In 2016 nog werd de wedstrijd gewonnen en de grond aangekocht. In september 2017 startten de afbraakwerken en exact twee jaar later namen de verschillende nieuwsmerken van DPG Media hun intrek in het nieuwe gebouw. De redactie van

VTM Nieuws kwam als laatste toe en zond in februari 2020 zijn eerste bulletin uit vanuit de gloednieuwe, beglaasde nieuwsbox op de tweede en derde verdieping van de mediators. Het Kievitplein ging toen al bijna een jaar door het leven onder een nieuwe naam: Mediaplein.

Architecturale katalysator

Aan de bouw van het DPG hoofdkwartier ging een doorgedreven ontwerpstrategie vooraf, waarin Binst Architects de eisen van het mediabedrijf en de verwachtingen van Stad Antwerpen conjugeerde. Het resultaat van die oefening is uiteindelijk in weinig te vergelijken met de ontwikkelingen die de voorbije decennia al op het plein plaatsvonden. De toren van DPG Media, een bouwwerk van 10 verdiepingen of 46 meter hoog dat met een grondoppervlakte van 1.900 m² bijna een volledig bouwblok beslaat en gekenmerkt wordt door een sculpturale, enigszins amorfe en veranderlijke vorm met grote glaspartijen en zichtbare gelaagdheid, staat immers in schril contrast met de rechthoekige, veelal identiteitsloze kantoorstorens ernaast.

"Het was een uitdrukkelijke wens van zowel stad als bouwheer dat de architectuur een positieve bijdrage zou leveren aan de wijk", herinnert projectarchitect Stefan Schoonderbeek zich. "Het moest een plek worden waar mensen ook effectief naartoe zouden willen komen. Dat is in stationsomgevingen, en in het bijzonder aan de achterzijde, niet altijd evident. Door te breken met de conventies en over te gaan tot een meer dynamische manier van ontwerpen, in combinatie met een duurzaam en eigentijds materi-

aalgebruik, zijn we er echter in geslaagd een architecturale landmark te creëren die een gezicht geeft aan de locatie en potentieel het idee van 'de achterkant' kan omverwerpen."

Op het niveau van het maaiveld gaat het gebouw bovendien constant in interactie met zijn omgeving. Zo is het dubbelhoge gelijkvloers met mezzanine publiek toegankelijk en ingericht met onder meer een brasserie, coffee corners, verkooppunten en multimediale opstellingen. "De transparante gevels van deze plint, alzijdig opgevat en dus langs alle zijden evenwaardig, maken een maximaal contact mogelijk tussen het interieur en het openbaar domein, en dat in alle richtingen", aldus de projectarchitect. "De grote glasvlakken worden enkel onderbroken door dubbelhoge V-kolommen in gepolijst architectonisch beton, welke op hun beurt een leesbare schaal geven aan het gebouw en tevens als zitbank kunnen fungeren."

Vanop het plein vangen bezoekers en passanten een glimp op van de drie grote daktuinen die door variaties in het grondplan van de redactievloeren (verdiepingen 4 t.e.m. 10) gecreëerd worden en op aanvraag ook publiek toegankelijk zijn. Iets lager, op de glazen gevel van de nieuwsbox, trekt vooral het grote mediascherm – twee verdiepingen hoog – de aandacht. "De beweging op het scherm spoort mensen aan om even te blijven staan en draagt zo bij aan de transformatie van het plein tot een aangename verblijfplaats. Ook het feit dat DPG Media zelf, met zijn duizendtal werknemers en 24/7 bedrijvigheid, op elk uur van de dag voor leven zorgt, bekrachtigt de opwaardering van deze locatie."

01. De driedelige volumetrie van het gebouw en de organische vormgeving van de redactievloeren op verdiepingen 5 tot 10 belichamen het interactieve en dynamische karakter van het internationale mediabedrijf. © Binst Architects

Werk- en leefkwaliteit

Het gevelconcept en de algehele vormgeving van de mediatoren belichamen tevens het interactieve karakter van de bouwheer. Van de driedelige opbouw – een verticale stapeling van semi-publieke plint, beglaasde nieuwsbox en met betonnen banden omzoomde kantoor-niveaus – tot de variaties in grondplan, de gebogen vliesgevels, de verschillende hoogten van de betonnen borstweringen en de schitteringen van het zonlicht op de granulaten in dat beton ... alles ademt dynamiek.

Binnenin ziet dat karakter zich vertaald in de doordachte vormgeving en afstemming van werk- én rustplekken, die diverse vormen van werken toelaten en stimuleren. "In wezen werd het gebouw volledig op maat van DPG Media ontworpen, met oog voor de specifieke noden van de verschillende gebruikers. Op verdiepingen 2 en 3, waar de nieuwsredacties zich bevinden, is er bijvoorbeeld veel ruimte voorzien voor overleg en ver-

02. De mediatoren, 46 meter hoog en met een grondoppervlakte van 1.900 m², valt op door zijn sculpturale, enigszins amorfe en veranderlijke vorm, zijn grote glaspartijen en een zichtbare gelaagdheid. © Binst Architects

03. Het nieuwe hoofdkantoor van DPG Media staat als een architecturaal landmark in de Kievitwijk en geeft een gezicht aan de achterzijde van station Antwerpen-Centraal. © Binst Architects

04. Het gebouw is alzijdig opgevat, met glazen gevels die aan elke zijde evenwaardig zijn en rondom rond de interactie met de buurt faciliteren door het contact tussen interieur en openbaar domein mogelijk te maken. © Binst Architects

05. Uitzicht vanop de belvédère, op de tiende verdieping van het gebouw, met in het midden de gekende perronoverkapping van Antwerpen-Centraal. © Tim Fisher Photography

06. De omgevingsaanleg en het mediascherm moeten aan het plein een zekere verblijfswaarde verlenen. Op termijn moeten er ook evenementen kunnen plaatsvinden. © DPG Media

07. Op de kantoorverdiepingen wordt functionaliteit gekoppeld aan leefbaarheid. Gordijnen voorkomen lastige reflecties op beeldschermen, maar zorgen ook voor een huiselijke sfeer. © Binst Architects

gadering, terwijl er op de bovengelegen kantoorverdiepingen een grotere mix is van dynamische werkplekken, stiltewerkplekken en concentratiecellen."

Om een aangenaam werkklimaat te verzekeren, wordt functionaliteit op de kantoorverdiepingen stevast gekoppeld aan leefbaarheid. "Achter de golvende betonnen banden gaan op elk niveau acht terrassen schuil, en ook de belvédère en de drie daktuinen met levend ecosysteem bieden de medewerkers een

aangename plek om te vertoeven. Overal zijn er opengaande delen en de gordijnen die reflecties op beeldschermen moeten tegengaan, dragen tegelijk bij aan een huiselijke sfeer."

Toevallige ontmoetingen

Een andere vereiste voor een optimaal werkklimaat, zo stelde DPG Media van meet af aan, was de interactie tussen de verschillende merken en redacties. "Uit onderzoek weten we dat de verticale

circulatie in een gebouw een belangrijke plek van ontmoeting en informeel overleg is. Dat hebben we dan ook zoveel mogelijk willen stimuleren.” Naast de royale vormgeving van de centrale kern van het gebouw met brede gangen en afgeronde hoeken, zodat liften, trappen en toiletten als het ware rond een centraal plein gegroepeerd worden, voorzag Binst Architects daarvoor in een reeks secundaire trappen die telkens twee kantoorverdiepingen met

elkaar verbinden. Middenin de werkvloer gepositioneerd en uitgevoerd in een open en eerder organische vormgeving, benadrukken zij het informele karakter van de connectie en vereenvoudigen ze de samenwerking over de verschillende verdiepingen heen. “Al stelde deze ingreep wel de nodige uitdagingen met betrekking tot de technische uitwerking”, geeft Schoonderbeek nog toe. “Het is namelijk niet eenvoudig om dergelijke plateaus op een conforme

manier met elkaar te verbinden. De voorschriften voor compartimentering vroegen een erg nauwgezette aandacht voor de oppervlaktes van de verschillende ruimtes, en ook op akoestisch vlak moesten we het nodige comfort kunnen waarborgen.”

Alternatieve invullingen

Hoewel de mediatoren in nauwe samenwerking met en op maat van DPG Media werd ontworpen, gaat de potentiële

08

32

PROJECT IN DE KIJKER

functionaliteit van het gebouw ver voorbij de singuliere eisen van het mediabedrijf. De modulaire opbouw en logische structuur met centrale kern, open grondplannen en een ruim bemeten kolomrooster laat zich immers eenvoudig aanpassen aan nieuwe invullingen en gebruikers. "Daarbij zijn we een stap verder gegaan dan de inmiddels klassieke flexibiliteit voor andere kantoorgebruikers. In het ontwerp is ook de mogelijkheid voorzien om op termijn tot 50% appartementen in het gebouw onder te brengen."

Om die mogelijkheid te illustreren houdt Binst Architects alternatieve ontwerpen achter de hand, waarin de intrinsieke noden en behoeften van woningbouw op de structuur van het gebouw geprojecteerd werden. "Buitenruimte is bijvoorbeeld een belangrijk aspect in die transformatie. Dankzij de aanwezigheid van terrassen op de verschillende kantoorplateaus, kunnen met name die verdiepingen relatief eenvoudig hertekend worden tot woon-niveaus. Ook de scheiding van gebruikersstromen werd in onze varianten al uitgewerkt, zodat we nu al perfect weten hoe de connectie met een eventueel

nieuwe toegang gemaakt kan worden." Naast het opvolgen van de huidige technische standaarden, tekent duurzaamheid zich in het nieuwe DPG Media HQ met andere woorden bovenal in zijn sociale dimensie af. "Het gebouw is zodanig opgevat dat het letterlijk duurzaam is", besluit Schoonderbeek. "Het is opgevat voor de lange termijn, in die zin dat het aanpasbaar is, maar zeker ook dat het een aangename plek is om te vertoeven, ongeacht de functie die erin ondergebracht is. Net zoals DPG Media dat vandaag doet, zullen ook woningen trouwens een zekere 24/7 levendigheid aan de buurt verlenen."

www.binstarchitects.be

08. Op de bovenste verdieping van het gebouw verleent een belvédère 360° uitzicht over de stad.

Op aanvraag is deze plek ook voor bezoekers toegankelijk. © Tim Fisher Photography

09. In het gebouw is ruimte voorzien voor verschillende werksferen en invullingen. In de nieuwsbox staat ruimte voor overleg centraal; op andere verdiepingen zijn er bijvoorbeeld meer stilteplekken. © Tim Fisher Photography

09

10

11

12

13

14

15

10. De iconische mediatoren staat in schril contrast met de rechthoekige, veelal identiteitsloze kantoorlofters ernaast. © Binst Architects

11. De onderste laag van het gebouw, een dubbelhoge semi-publieke plint, wordt gekenmerkt door V-kolommen in gepolijst architectonisch beton, die het 46 meter hoge gebouw een leesbare schaal moeten geven. © Tim Fisher Photography

12. Middenin de werkvloer maakt een open trap de connectie tussen twee kantoorverdiepingen, om zo toevallige ontmoetingen en informeel overleg te stimuleren. De ingreep vroeg bijzondere aandacht voor onder meer akoestiek en compartimentering. © Tim Fisher Photography

13. In de volledig beglaasde nieuwsbox op verdiepingen 2 en 3 bevinden zich de studio en verschillende nieuwsredacties. De witte zeefdruk op de ramen beschermt onder meer tegen opwarming. © Binst Architects

14. Een mediascherm werd in de gevel van de nieuwsbox geïntegreerd. Over een hoogte van twee verdiepingen trekt het de aandacht van passanten en spoort het aan om even te blijven staan. © Binst Architects

15. De kantoorvloeren zijn omzoomd door betonnen banden in verschillende hoogtes. De granulaten, die door het zandstralen van het architectonisch beton vrij zijn komen te liggen, zorgen voor een speling van het licht. © Binst Architects

PROJECTFICHE

- Opdrachtgever: DPG Media nv
- Architect: Binst Architects nv
- Hoofdaannemer: Besix nv
- Studiebureau stabiliteit: ELD Partnership bv cvba
- Studiebureau technieken: ELD Partnership bv cvba
- Studiebureau akoestiek: Scala Consultants bvba
- EPB: Steto bvba
- Daktuinen: Lodewijk Baljon Tuin- en Landschapsarchitecten bv & Atelier Ruimtelijk Advies bvba
- Aanleg openbaar domein: BUUR bv cvba, Hosper NL bv & Atelier Ruimtelijk Advies bvba
- Totaaloppervlakte project: 22.500 m²
- Oppervlakte publiek gelijkvloers: 1.900 m²
- Oppervlakte nieuwsbox: 3.344 m²
- Oppervlakte kantoren: 10.674 m²